

a natura. neq; etiā quę a fortuna prof^{er}unt:
ullam prorsus promereri: ut nosti: laudē ui
deantur. tametsi multa quoq; huiusmodi con
secutus fuisse tradit: quę inter cetera prestan
tissima nature ipsius aut fortune munera non
inferiora pro sui excellentia & magnitudine
uideantur. Erat enim ex summis ortus paten
tibus: neq; cuiq; nobilitate animi aut diuitiarū
copia cedere uidebatur. Sed erant alia quędā
longe ampliora: quę me cgebant in eo uiro
non solum laudare: & recte quidem laudare:
sed etiam admirari: atq; id efficere: ut quantis
possem uiribus eniterer ne omnino huius
modi uiri facta iacerent: neue inter grecorū
ruinas: quibus iam prope immersa est patria
illa: hostium lapidibus aut telis obruerentur.
Quę quidem cum sint eiusmodi ut non illa
mihi uiderentur aliunde comparata: sed po
tius sua uirtute & industria animiq; magni
tudine & prestantia cōquisita: existimari nō
magis aliena dici posse q̄ sua: & propterea nō
a natura unq̄ repeti posse neq; a fortuna: sed
potius illum & naturam & fortunā singulari
studio & diligentia superasse. Omitto ea quę
usq; ab ineunte adolescentia / summa semper
fide & integritate de se prestitisse traditur:

tametsi certo sciam potissima esse: a quibus
facile oclusus ad ueram laudem aditus aperit-
tur: cum huiusmodi in ea etate uirtutes non
sint nisi quedā iusticie ipsius semina: que cū
adoleuerint & ad perfectam peruenerint ma-
turitātē: mirabiles pariunt ad ceterarū omniū
cupiditatē fructus. Veruntamen nec ea fuisse
fateor: que me tantopere afficerēt de eo uiro:
& si prestantissima quidem ut erant & omni
admiratione dignissima: & potissimū cū re-
memorarem illa multis etiā cū alijs uiris: qui
ea etate floruerūt cōmunia extitisse. Neq; so-
lum ipsū fuisse: qui tum eam laudis gloriam
cōsequeret: tum etiam cū ipse uirtutes uide-
rent quodāmodo sua prorsus mercede & gra-
tia caruisse: postq̃ necdū effluxisset inter mōr-
tales. Vex illud & inextinguibile pietatis lu-
men: quod illarū gentiū oculis iniectam cali-
ginē detergeret/illustraretq;: cū exorto tū pri-
mū manifestū esse cōepisse homines intueri:
& patefactas esse hominum insidias & dolos:
quibus humanū genus q̃si cathenis quibusdā
irretitū/inexorabili seruitute detinebat. Vex
illud me prę ceteris mouebat mi Hieronyme
nō q̃ ex sui natura maius esse ī homine existi-
marē/q̃ ea que dixerim: sed quod mihi maiori

quadam admiratione dignū uidebatur. Nam cum esset ex summo loco (ut dixi) natus: & adolescens adhuc: in tantisq; educatus delicijs quantis alius quispiam potuisset: in ea potissimum ciuitate: quę tum maxime omnium rerum affluentia & magnitudine ceteris omnibus anteibat. Tantam tamen addiderit huic uite felicitati aliarū artium doctrinam & cognitionem: ut longe ampliora ista q̃ superiora illa iudicaret. Ex quo euenit: ut crescente paulatim cum eius etate doctrina: ipsius etiā fama continue cū dignitate succresceret. Neq; minus esse quod conseq̃uebat̃ ab ipsa doctrina laudis & amplitudinis: q̃ & ceteris cōmodis glorię uirtutis. Accedebat etiam ad ipsius uiri laudem & admirationem: q̃ cum multa & uaria scripsisse constet: quę passim diffusa gręcis hominibus legenda tradiderat: tanta tamen ea cum elegantia & dicendi copia & ubertate scripsisse dicitur: ut ipse non lingua locutus fuisse: sed manu omnia finxisse: tanq̃ phidias quidam: pro uolūtate uideret̃. Quod quidem potissimū fuit: ut & ipse hunc laborem non recusarem: atq; illum e gręco sermone in latinū conuerterem. tametsi eisdem me metri legibus quibus ipse astringi nō uelim: ut

liberiori cursu nostra pcurrat oratio. Feci enī
ut pictores solent: qui cū uelint alicuius per-
pulchri corporis habitudinem liniamentaꝝ
deducere: neq; enim id facile possint ob illo-
rū mirabilē: nec sine armonia quadam ut ita
dicam concinnitate aptissimamq; membrorū
omniū compositionem: eam tamen nituntur
de se prestare: quę saltem similitudinē quan-
dam & si nō proprietatem prę se ferant. Statui
etiam illum tibi dedicatum iri: quo nostram
iam inceptam beniuolētiam aliquo meo mu-
nere honestarem & crepundijs applauderem
filioli tui quem ipse paulo ante una cum prę-
sule meo ex sacro baptismatis fonte suscepī-
mus: ut cum adoleuerit: habeat etiam ex me:
cum quo oblectetur ipse. & nostrę huic beni-
uolentię congratuletur: atq; illud in perpetuū
tanq̃ firmissimū quoddam mutue nostrę cari-
tatis pignus obseruet.

Erra omnis cū ab oceano tanq̃
ingens quędam insula & im-
mensa pene circūualletur: non
tamen prorsus globea est neq;
omnino rotunda: cum utrinq;
ad solis semitā altius erecta caliginosę cuius-
dam quasi nubeculę speciē prestet. Hęc & si

Pręsul de quo lo-
quitur fuit Her-
molaus barbarus

Libya a libe dicta.
Europa a muliere
deperdita.

Asia

Fines inter libyam
& europam.

Fines europe: &
asie.

Tanais fluuius
Sauromate

Nilus fluuius

Caspiū & Euxinū
maria: terrā cin-
gentia.

unica sit: in tres tamē partes ueteres distinxe-
re illā: quarū quidē unam uoluerunt Libyam
dici a libe olim pdomitā: seu ab eo q̄ frigoris
rigiditate careat Africā. alteram a muliere de-
perdita Europā. tertiā quē cēteras magnitudi-
ne uinceret: Asiā. Libya ab europa secernit̄:
ab uno quidē latere/ littore Gaditano. ab alio
autē hostio Nili: ea potissimū in parte: unde
borealis sinus egypti porrigitur: & gloriosū
illud Canopi amiclei templū conditū. Euro-
pam uero ab asia Tanais flumen disiungens:
atq; ambarū fines utrinq; perlambēs in boreā
uersus p Sauromatas in Scythiā usq; atq; i me-
otidis paludem protendit. Ad austrum autē
uersus hellespontus primū extendit termini
signum: ac deinde hostium Nili: quod magis
etiā q̄ hellespontus ipse conspiciť ad austrū.
Alij tamen dicunt terrā quadram esse: quē cū
ita gemino incingatur freto Caspio scilicet &
Euxino: grēci illam ut cēteras alias quē sunt
huiusmodi Isthmum appellauere: eamq; esse
quē utriusq; fine ac termino illidit. Fuerūt &
qui dicerent aliū Isthmū: qui in australem &
ipse distensus plagā: atq; Arabiē & Aegypti
perscindens sinū esse: qui ab asia libyā ipsam
seiungit. His itaq; limitibus cum uniuerſa

tripartita sit tellus: nulli dubitandū erit quin
 & ipsa ab oceano circūuallet. Qui quidē ocea-
 nus licet & ipse unicus sit: quēadmodū & tel-
 lus: multis tamen ac diuersis nominibus tanq̃
 uallū quoddā & distractū per partes corporis
 distinguit. Prope enī loca extrema: unde ce-
 phyrus spirat: & mons ille Atlas erigit: haud
 ampli⁹ oceanus dicit: sed ab hesperia ulteriori
 quā illidit hesperum mare: aut ab ipso monte
 atlantico Atlanticū. At superius ad boreā ubi
 ferocissime Arimasporū gentes tenent: cū sol
 ibi tarde tepideq; illuceat ob ipsius a cursu di-
 stantiā: & uallatā altissimis collibus regionē:
 ex qbus caliginosis semper obtegit nubibus:
 & obdurata inhorrescit glacie: quicqd ea loca
 circūfluit oceani: a cōcretis undis glaciale pon-
 tum appellāt: aut ab eo q̃ ibi fluctus interisse
 uideant: mortuū mare. tum etiā q̃ sine motu
 ppetue conquiescat: Saturniū. Vnde autē orit̃
 sol: Eoum. Illud autē Indicū uocant. Ex quo
 quidē statim illud ad austrū uersus effundit:
 quod rubrū siue ethiopicū appellāt: ex ea ma-
 xime parte qua uasta quēdā solitudo & inha-
 bitabilis terre plaga cōspicit: ardentibus sem-
 per caloribus exusta. Vex ex hoc oceano mul-
 ti quoq; ex omni parte sinus erumpūt: qui cū

Hesperū mare
 Atlanticum mare
 Arimasporū gētes
 ferocissime.

Pontus glacialis
 alias mare mor-
 tuum.

Mare Eoum: &
 Indicum.
 Mare rubrū, aliter
 ethiopicum.

Pamphylia

Mare Saturniū

Hircanū mare

per mediū ipsius terre diffundant. nostri me-
diterranea maria : gręci uero κολλπονσ di-
xere. Ex his igitur sit ille primus quem dixi-
mus Hesperiū uocari: q̄ ab extremis hesperie
ac libye defluens ad pamphyliam usq̄ prorip-
itur: Alter uero qui licet sit minor, superat
tamen utilitate. Effluit enim ex eo mari quod
diximus glaciale seu Saturnium appellari: ea
potissimum ex parte: quę Caspia est: & tur-
bulentus efflat boreas: atq̄ illud efficit fretum
quod dicitur Hircanū. Alij uero qui reliqui
sunt: ambo ab austro dilabentes: qui superior
est in persidem usq̄ aduersus Caspium inue-
hitur, ac persicum efficit sinum: alter autem
arabicum: quod quidem paulatim irrumpens
tandem in euxinum contrahitur: atq̄ ex ara-
bico in euxini ponti nomen cōmutatur. Sunt
tamen & alij complures sinus: sed quoniam
obscuri sunt nec ulla cum his utilitate confe-
rendi. neq̄ unq̄ a nostris sunt tentati: ideoq̄
inter mortuos relinquendi. Vex his ita parti-
tis redeundum esse ad eos censeo: quos supra
quattuor existere cōmemorauī: ut quales ipsi
sint: quāue obseruent semitam: & quas inun-
dent regiones lucidius declarent. Hesperius
igit sinus: ut ab oceano incipiam: qui omnes

amplitudine ac longiori uincit cursu: cū mul-
tas gentes & ciuitates ac oppida illidat: mul-
tasq; circumfluat insulas & altissimos colles:
omnia tamen multarum rerum com meatu &
uarietate replet spargitq; ubiq; mirabilē uber-
tatem. Ipse enim est in cuius fronte columnas
illas ingentes ferunt ab Hercule uulgatissima
quondam fama confixas extitisse ad Atlantis
potissimum uerticem atq; ad Gadium extre-
ma: inter quas una adhuc cōspicitur: quę tota
ęnea est: ad tantamq; porrectam altitudinē:
ut transcendere nubes uideatur: atq; ipsum
quod mirabile est cēlum attingere. Hinc ma-
ris hiberici principium exoritur: & propterea
ad metam illam tanq̃ ad caput quoddam in-
sudasse Hercules dicitur: qui omniū illarum
gentium uictor euaserat. Ad id postea cū me-
dium interfluat libyę ac europę fines: cogno-
scendi etiam utriusq; principij argumentum
prestat: cū columnę ipse eo modo infixę sint:
unaqueq; ad littus suum posita: altera quidē
europam indicet: altera uero libyam siue afri-
cam. Tum uero cum in longum distendatur
mare: perfundatq; post gallię paulo littora:
tandem ad Massiliam usq; sinuosis fluctibus
in flectitur: ac pristino deinde amisso nomine

Vbi Herculis co-
lumne.

Vna ex eis ęnea
& altissima.

Mare hibericum

Massilia

Mare gallicum
Principiū Italię
Aufonię gentes

Mare ligusticum
a liguria.

Leucopetra
Siculum fretum
Cyrnus. id est
Corfica.

Mare Sardinium
Tyrrhenū mare
Mons Pachynus
Creta.

Phęstos & Gortyna.

Iapygia

Mare adriaticum
Ionium mare

Gallicū deinceps appellat. Postea uero a liguriam dilabens unde Italia iam incipit oriri & aufonię gētes/ciuitatis illius permultas illidit: qua maxime ad boreā spectant: atq; inde etiā ligusticū a liguria ipsa: quam lambit uocitat. Prorūpitq; inde statim ad leucopetrā usq;: que e regione posita Siculo abluit freto. Tū uero ad Cynrū/que Corfica est: atq; inde ad Sardinia in fluctuans ab ea statim Sardinium appellat. Deinde uero ad austrū uersus tyrrheniā radens Tyrrhenū uocat. Sed cū postea incuruet ad orientē solem/ & Siciliā circūferiat iniectā freto Siculū: trāssusūq; deinde Pachynū montē atq; ad Cretā usq; prumpens que ī amplissimo iam ipsius maris spacio inuoluit: confestim sacra illā & religione & uenustate uenerabilem Gortynā ostendit: neq; minus ipsam Phęston & si magis intra cōtinentē sit sita: que quidē cū accliuīs sit & retorta ad cuiusdā capitis arietini similitudinē: arietis illā caput incolę appellauerūt. Tum uero cū iam ad Iapygiā usq; reclinet: atq; inde ad boreā uersus dilatat sese: Adriatici cōfestim nomē adorit: ac rursus ad hesperiā citeriorem conflexus Ioniū efficit mare: ex quo geminę e cōspectu regiōes posite/ statim aperiūt: Quarū altera que ingrediētib;

ad dextrā est sita: Illyrica dicitur. altera uero quę
ad sinistrā cōspicit: ipsa est Aufonia: Quę qdē
cū & ipsa sit tanq̃ ingēs qdā Isthmus extēsa p
cōtinentē/ triplici ppe occludit mari Tyrre-
no scilicet & Siculo: atq; hoc quod nup dixi-
mus Adriatico: Quorū unūquodq; a suo uēto
deposcit motū: ut q ad alienas mercant regio-
nes: tuto possint e portu euadere. Nā Tyrre-
num cephyrū deposcit. Siculū uero agit noto
& Adriaticū euro. Sed cū a Sicilia quod siculū
est: in libyā uersus irrumpat: meridianasq; in-
undet Syrtes: alterū statim incurres mare: &
si amplius sit illud & latius: totum tamē illud
euertere fūdit? uidet. Vex quod interius est:
cū imbecillē habeat aditū/ alterius a longe ir-
rumpētis accipiēs fluctus/ tanto plerūq; cū im-
petu inuoluit: ut ex mōtibus siculis fluctus q
a creta prumpūt/ rursus ad orientē uersus atq;
ad Salmonidos usq; uerticē relidāt: quē dicūt
sūmū ipsius Crete caput oriētalī: Sed tū ma-
xime hęc duo maria ita fremere ac concertare
inter se uidēt: cū impellūt ab Ismarico borea:
qui eruere e conspectu cōsueuit. Horum pri-
mum nautę pharium uocant: quod quidem
usq; in postremū Casis montis angulum con-
trahit: Sidoniū uero alterū: quod ubi tractū

Illyria: & Aufonia
regiones.

Tyrrenū cephyrū:
Siculū notū
& Adriaticū eu-
rum uolunt.
Syrtes ad meridiē
positę.

Boreas Ismaricus

Pharium mare
Casis mons
Mare Sidoniū

Issica regio: & mare Issicum.

Pamphylia regio.

Aegeū mare fremens & stridens præ ceteris ac periculosum.

Tenodus

Angustum mare.
Bosphorū mare.
Vbi Io in bouem conuersa est.

per boream in interiora distenditur terræ: atq; Issicam regionem illidens Issicum statim appellatur. nec inde multo longius apud Siciliā conuersum conquiescit. Tum uero obliquis reiectum in boream fluctibus: tanq̃ serpens quidā in flectens se: atq; in plures contorquēs sinus Pamphyliam lambit. Sed cum ad chelidoniorū usq; peruenit insulas: cephryi signū capit / summitatē patareidos uerticis detegens a longe. At rursus ad boream uersus Aegeum efficit mare: cuius contracti exitus sparsis insulis fluctus adeo & ipsi plerunq; strident & fremunt: ut nullum aliud esse mare credatur quod maiores efferat motus: neq; periculosiores: neq; quod magis ab alto imurmuret. Tū uero ad Tenodum usq; progrediens tanq̃ ibi postremū infigat pedem: & tantę tedeat amplitudinis / obliuiscaturq; eius ferocitatem / in angustum delapsū alueum noua paulatim induit forma: & aliud sibi hac fortuna nomē acquirit. Nam neq; egeum amplius dicitur: neq; pamphylicū: neq; cilicum: sed angustū mare eousq; quo ad hostiū Thracis bosphori peruenerit: quaq; ferūt Io Iunonis mœchā cū ī bouem fuisset mutata / illius cōsilijs enataste: unde & Bosphorō mare est appellatū. At ubi

primum in angustum illum alueum ingerit:
distractum paulatim ad boream / demū intra
uniuersam usq; propontidem irrumpit. Circa
quam prope ex asia gentes colunt sparſe pas-
ſim per continentem. Quę tanq̃ Isthmus qui-
dam ad austrum uersus / late longeq; iniectus
per medium extenditur. Vex cum ad ipsum
applicuerit bosphorū / in angustiore longē
se contrahens formam: angustissimum illud
omniū efficit fretum. In quo etiam mirabile
quiddam cōspici traditur: Impudentes quas-
dam petras p̃ medios fluctus errare: atq; intra
se cum sonitu & murmure coniungi copula-
riq;. Tum uero inde paulatim diffusum ad
orientem solem paulo post in amplissimum
distenditur equor. Non nullę etiam ipsius se-
mitę conspiciuntur: quę partim ad orientem
uersę: partim ad boream in flectunt: quę inter
duo eminent p̃montoria ex una utraq; radice
porrecta. Quorum alterum ad austrum quod
uergitur Charambū appellant. Alterū uero
quod in boream flectitur / europam uersus / a
fronte hirta & retorta / arietis & ipsum frontē
uocant. Hęc etenim promontoria licet ad in-
uicē e regione posita sint: atq; a longe uideant̃
de prope coherere: tantū tamē inter se distāt:

Quid mirabile

Charambum &
Frons arietis :
promontoria.